

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń w 2013 roku¹

W dniu 31 grudnia 2013 r. zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w Polsce miało pięćdziesiąt osiem zakładów ubezpieczeń (przed rokiem pięćdziesiąt dziewięć); działalność w ubezpieczeniach na życie (dział I) prowadziło dwadzieścia siedem towarzystw, a pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe (dział II) obsługiwało trzydzieści jeden firm, w tym jeden zakład reasekuracji.

Większość zakładów ubezpieczeń miało formę organizacyjną spółki akcyjnej (dwadzieścia pięć w dziale I i tyle samo w dziale II), spośród ośmiu towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (TUW), dwa prowadziły ubezpieczenia na życie. W towarzystwach zorganizowanych w formie spółek akcyjnych dominował kapitał zagraniczny, TUW-y miały przewagę polskich udziałowców.

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń ogółem w 2013 r., były lepsze niż w 2012 r., na co wpłynął wzrost przychodów i spadek kosztów zakładów ubezpieczeń majątkowych. Poprawie wyników uzyskanych przez zakłady ubezpieczeń majątkowych towarzyszyło pogorszenie się wyników zakładów ubezpieczeń na życie.

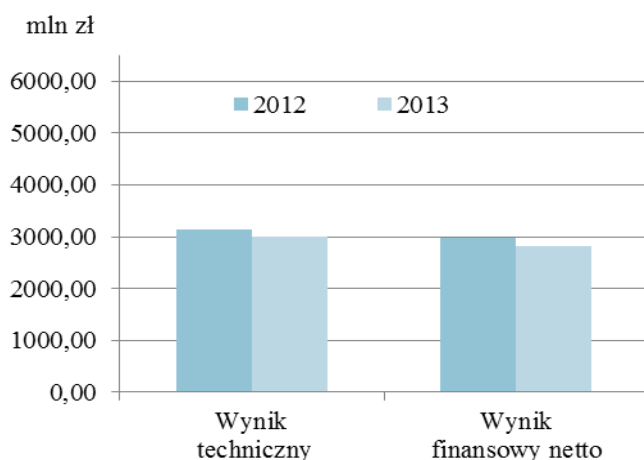
¹ Niniejszą informację opracowano na podstawie danych otrzymanych 11 marca b.r. z Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń ogółem kształtowały się następująco:

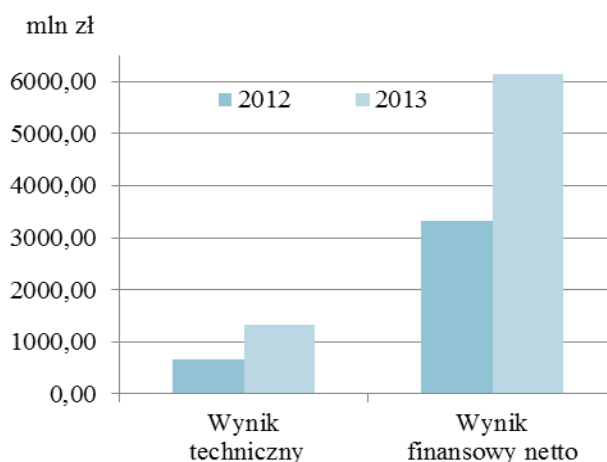
Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I ^a			Dział II ^b		
	2012	2013	2012 =100	2012	2013	2012 = 100	2012	2013	2012 =100
	mln zł			mln zł			mln zł		
Przychody ogółem.....	73 111,8	67 804,4	92,7	45 940,5	38 790,6	84,4	27 171,3	29 013,8	106,8
w tym:									
Składki przypisane brutto.....	62 627,1	57 862,7	92,4	36 376,9	31 263,9	85,9	26 250,2	26 598,8	101,3
Przychody z lokat.....	14 463,7	14 127,7	97,7	10 155,3	7 664,8	75,5	4 308,4	6 462,9	150,0
Koszty ogółem.....	66 811,2	58 841,5	88,1	42 972,7	35 967,5	83,7	23 838,5	22 874,0	96,0
w tym:									
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	39 962,8	36 798,2	92,1	25 917,0	23 087,0	89,1	14 045,8	13 711,2	97,6
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.	7 648,5	2 712,2	35,5	7 649,8	2 713,5	35,5	-1,3	-1,3	99,9
Koszty działalności ubezpieczeniowej....	13 396,6	13 065,8	97,5	6 345,3	6 053,0	95,4	7 051,3	7 012,8	99,5
Koszty działalności lokacyjnej.....	3 059,9	4 205,5	137,4	2 450,2	3 479,0	142,0	609,7	726,5	119,2
Obciążenie wyniku finansowego.....	1 232,3	1 139,1	92,4	686,1	636,9	92,8	546,2	502,2	92,0
Wynik finansowy netto.....	6 300,6	8 962,9	142,3	2 967,8	2 823,1	95,1	3 332,8	6 139,8	184,2
Wynik techniczny	3 791,9	4 331,5	114,2	3 127,2	3 001,2	96,0	664,7	1 330,3	200,1

a Ubezpieczenia na życie, b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

Wyniki finansowe ubezpieczycieli na życie

Wyniki finansowe ubezpieczycieli majątkowych

W strukturze przychodów ogółem dominującą pozycję stanowiła składka. W 2013 r. **składka przypisana brutto ogółem** wyniosła 57 862,7 mln zł i była niższa o 7,6% niż w 2012 r., z czego 31 263,9 mln zł stanowiła składka działu I, a 26 598,8 mln zł działu II (spadek o 14,1% i wzrost o 1,3% odpowiednio). **Przychody z działalności lokacyjnej** wyniosły 14 127,7 mln zł i były o 2,3% niższe niż przed rokiem.

W strukturze kosztów ogółem znaczącą pozycję stanowiły odszkodowania. **Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto** ogółem w 2013 r. wyniosły 36 798,2 mln zł i były niższe o 7,9% niż przed rokiem, w dziale I spadły o 10,9% do 23 087,0 mln zł, a w dziale II o 2,4% do 13 711,2 mln zł. **Koszty działalności lokacyjnej** zwiększyły się o jedną trzecią i ukształtowały się na poziomie 4 205,5 mln zł.

Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 8 962,9 mln zł i był wyższy o 42,3% niż w roku poprzednim. Towarzystwa ubezpieczeń w dziale I wypracowały wynik w wysokości 2 823,1 mln zł, tj. o 4,9% mniej niż w 2012 r., natomiast w dziale II wynik był prawie dwukrotnie wyższy i wyniósł 6 139,8 mld zł.

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 4 331,5 mln zł i był wyższy o 14,2% niż w poprzednim roku. Wynik techniczny w ubezpieczeniach na życie obniżył się o 4,0% w skali roku i wyniósł 3 001,2 mln zł, a w ubezpieczeniach majątkowych wzrósł dwukrotnie z 664,7 mln zł do 1 330,3 mln zł.

Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w 2013 r. wyniosła w ubezpieczeniach na życie 31 240,8 mln zł (spadek o 14,1% w stosunku do 2012 r.), a w ubezpieczeniach majątkowych 25 925,2 mln zł (wzrost o 1,1%).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 54,6%, a zakładów działu II – 45,4%. Dominującą pozycję działu I pod względem wartości zebranej składki brutto, podobnie jak w roku poprzednim, stanowiły ubezpieczenia na życie, gdzie składka wyniosła 13 139,3 mln zł oraz ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – 13 051,5 mln zł. Udział ich wyniósł odpowiednio 42,1% i 41,8% wartości składek przypisanych brutto tego działu. W dziale II największą pozycję (53,2% składek) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych. Składki te spadły o 5,3% i wyniosły 13 786,4 mln zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składkach przypisanych brutto działu II wyniósł 20,5%, a ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów lądowych 32,7%. Wartość ich była niższa niż w 2012 r. odpowiednio o 5,4% i 5,2%.

Wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem w ubezpieczeniach na życie o 10,9% do 23 078,0 mln zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych o 2,6% do 13 412,2 mln zł.

Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Składki przypisane brutto			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	2012	2013	2012 =100	2012	2013	2012 =100
	mln zł			mln zł		
DZIAŁ I						
Ogółem z działalności bezpośredniej	36 348,4	31 240,8	85,9	25 904,6	23 078,0	89,1
Ubezpieczenia na życie	19 392,6	13 139,3	67,8	17 356,7	13 696,2	78,9
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci	116,7	113,5	97,2	120,5	118,7	98,5
Ubezpieczenia na życie, związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	12 046,0	13 051,5	108,3	6 638,8	7 407,1	111,6
Ubezpieczenia rentowe	99,5	107,0	107,6	69,4	71,9	103,6
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	4 693,6	4 829,5	102,9	1 719,3	1 784,1	103,8
DZIAŁ II						
Ogółem z działalności bezpośredniej	25 646,4	25 925,2	101,1	13 777,1	13 412,2	97,4
w tym:						
Ubezpieczenia wypadkowe	1 278,7	1 302,3	101,8	314,4	292,3	93,0
Ubezpieczenia chorobowe	512,5	612,1	119,4	170,0	165,7	97,4
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych	5 627,3	5 321,6	94,6	3 440,3	3 496,6	101,6
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	2 901,7	3 116,9	107,4	1 149,8	1 312,0	114,1
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych	418,8	434,1	103,7	143,0	146,5	102,5
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	2 247,8	2 439,7	108,5	1 298,3	724,2	55,8
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych	8 931,2	8 464,8	94,8	5 446,9	5 512,3	101,2
w tym obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych	8 735,9	8 250,2	94,4	5 282,3	5 338,2	101,1
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	1 746,3	1 859,3	106,5	614,0	626,8	102,1

Suma bilansowa zakładów ubezpieczeń ogółem na koniec grudnia 2013 r. wyniosła 167 590,3 mln zł (wzrost w skali roku o 3,0%), z tego na dział I przypadało 101 690,2 mln zł (o 1,8% więcej niż przed rokiem), na dział II – 65 900,1 mln zł (o 5,0% więcej niż przed rokiem). Wartość **aktywów netto ubezpieczycieli na życie** (gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający) wzrosła z 45 105,4 mln zł do 49 828,3 mln zł (o 10,5%). Wartość **lokata** zakładów ubezpieczeń ogółem zmniejszyła się o 2,0% do 99 005,8 mln zł, przy czym zakładów ubezpieczeń na życie wyniosła 45 447,8 mln zł (o 7,8% mniej niż przed rokiem), a zakładów pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych – 53 558,0 mln zł (o 3,5% więcej).

Główną pozycją **pasywów** były **rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe**, które (łącznie dla całego rynku ubezpieczeniowego) ukształtowały się w końcu grudnia 2013 r. na poziomie 126 778,1 mln zł, tj. o 4,6% wyższym niż przed rokiem. Rezerwy te w dziale I wyniosły 83 725,1 mln zł (wzrost o 3,2%), a w dziale II – 43 053,0 mln zł (wzrost o 7,5%).

Aktywa i pasywa zakładów ubezpieczeń kształtowały się następująco (wg stanu w dniu 31 XII):

Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I			Dział II		
	2012	2013	2012 =100	2012	2013	2012 =100	2012	2013	2012 =100
	mln zł			mln zł			mln zł		
Aktywa ogółem	162 690,4	167 590,3	103,0	99 920,9	101 690,2	101,8	62 769,5	65 900,1	105,0
w tym:									
Lokaty.....	101 045,5	99 005,8	98,0	49 283,1	45 447,8	92,2	51 762,4	53 558,0	103,5
Aktywa netto ubezpieczeń na życie ^a	45 105,4	49 828,3	110,5	45 105,4	49 828,3	110,5	x	x	x
Pasywa ogółem.....	162 690,4	167 590,3	103,0	99 920,9	101 690,2	101,8	62 769,5	65 900,1	105,0
w tym:									
Kapitał własny.....	36 179,9	33 625,9	92,9	14 769,4	12 808,7	86,7	21 410,5	20 817,2	97,2
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ...	121 165,1	126 778,1	104,6	81 114,2	83 725,1	103,2	40 050,9	43 053,0	107,5

^a Gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający.

O bezpieczeństwie funkcjonowania zakładów ubezpieczeń, obok rezerw adekwatnych do przyjętego do ochrony ryzyka, decyduje dostosowany do wymogów ostrożnościowych poziom **kapitałów (środków) własnych**. Łącznie, na koniec grudnia 2013 r., kapitały te wyniosły 33 625,9 mln zł (o 7,1% mniej niż na koniec grudnia 2012 r.). Kapitał własny

towarzystw na życie zmniejszył się o 13,3% do 12 808,7 mln zł, a w zakładach chroniących pozostałe ryzyka osobowe i majątkowe o 2,8% do 20 817,2 mln zł.

Wskaźniki bezpieczeństwa działalności ubezpieczeniowej kształtowały się następująco (wg stanu w dniu 31 XII):

Wyszczególnienie	Ogółem		Dział I		Dział II	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	%					
Wskaźnik monitorowania ^a	411,1	358,1	355,8	298,5	467,2	417,1
Wskaźnik pokrycia rezerw ^b	116,4	114,6	111,2	111,0	126,9	121,8

a Relacja środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności do marginesu wypłacalności. *b* Relacja aktywów spełniających warunki ustawowe do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto.